І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArclv 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 138. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 1-го СЕРПНЯ, 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 1, 1972 No. 138. VOL. LXXIX.

ДЖЕК ПЕЛЕНС ВКЛЮЧИВСЯ В АКЦІЮ ДОПОМОГИ ПОВОДЯНАМ У ПЕНСИЛЬВЕНІЇ

Головний касир УНСоюзу пані Уляна Дячук (друга зліва), в присутності фільмового артиста Джека Пеленса та голови Окружного Комітету Відділів УНС у Вілкс-Беррі мґра Романа Дякова (зліва) передає пані Ользі Маліцак, секретарці 29-го Відділу, черговий чек на допомогу потерпілим від повені членам УНСоюзу.

Вілкс-Беррі, Па. — Місцеві американські преса, радіо і телевізія минулого четверга, 27-го липня, широко інформували про те, що відомий фільмовий і телевізійний актор українського роду, Джек Пеленс (Володимир Палагнюк) включився у ведену Українським Народним Союзом широку акцію допомоги тим членам УНСоюзу, що потерпіли від гураґану „Аґнес" та викликаної ним повені в долині ріки Саскеганна в районі Вілкс-Беррі і околиці. Про жахливі спустошення, що їх вчинили гураґан і повінь у тому районі, додатково поінформував „Ню Йорк Таймс" у своєму виданні з 30-го липня, згадуючи, що хоча від того великого стихійного нещастя минуло вже понад чотири тижні, там все ще тисячі мешканців, зокрема старших, є без даху над головою та під опікою Червоного Хреста. Згідно з повідомленням „Ню Йорк Таймсу", матеріяльні шкоди виносять там щонайменше пів більйона долярів. Джек Пеленс, що народився в тому районі Пенсильвенії та родина якого живе на фармі біля Газелтону, приїхав туди минулого четверга і в товаристві головного предсідника УНС Йосипа Лисогора, головного касира пані Уляни Дячук, голови Окружного Комітету Відділів УНС інж. Романа Дякова та секретарів поодиноких Відділів відвідали багато українських родин, передали їм призначену Головним Екзекутивним Комітетом УНСоюзу наглу допомогу та заповіли дальшу. Вілксберрський щоденник „Таймс Лідер" у двох своїх виданнях в четвер, 27-го липня, заповідав відвідини Пеленса та екзекутивних урядовців УНСоюзу. У надрукованому в тій газеті повідомленні під заголовком „Актор огляне сцену повені" та під заголовком: „Пеленс допомагає українському закликові" написано:

„Ще один провідний артист сцени, екрану і телевізії має оглянути спустошену повінню долину Вайомінґ з метою збірки фондів на допомогу. Уроджений в Пенсильвенії Джек Пеленс,

(Закінчення на стор. 3-ій)

КОРОТКІ ВІСТКИ

Понеділок, 31-го липня 1972

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН КУРТ ВАЛЬДГАЙМ ВІДБУВ 1-годинну нараду з амбасадором ЗСА Джорджем Бушем у зв'язку з закидом, що його през. Ніксон зробив Вальдгаймові на своїй пресовій конференції 27 ц. м., що Вальдгайм, як його попередник У Тант, у своїй добрій, але наївній вірі пішов по лінії комуністичної пропаґанди, закинувши Америці бомбардування гребель у Північному В'єтнамі.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ҐОЛДА МЕІР ЗВЕРНУЛАСЬ з апелем до Єгипту повести мирові переговори на базі рівного з рівним.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АНВАР САДАТ ВІДКИНУВ заклик Ґолди Меір, заявивши, що поки арабські землі перебувають під ізраїльською окупацією, не може бути замирення.

ГРЕЦЬКА ПРЕСА РІЗКО НАТАВРУВАЛА сенатора МекҐоверна за його заяву, що коли він став би президентом ЗСА, то припинив би допомогу Греції.

МАО ТСЕ-ТУНҐ ВИЯВИВ прем'єрові Цейльону пані Сірімаво Бандаранайке і французькому міністрові закордонних справ Морісові Шуманові, що його заступник і потенціяльний наступник Лін Піяо змовлявся на його, Мао Тсе-тунґа, життя і плянував завести військову диктатуру в Китаї. Після виявлення змови Лін Піяо втікав джетом до СССР, але джет розбився над Монголією 13 вересня 1971 р. і всі у ньому згинули.

ПАРИЗЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО В'ЄТНАМ ВІДБУЛА 27 липня ц. р. своє 152 з черги засідання, виповнене обопільними закидами. Припускають, що внедовзі відбудеться нова засекречена нарада між репрезентантом ЗСА і в'єтнамськими комуністами.

НА МОРАВІЇ у ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ ЗАСУДЖЕНО дальших 6-ох однодумців кол. чеського лідера Александра Дубчека на в'язничні кари від 22 міс. до 6-ох років. Загалом в останніх тижнях засуджено 28 членів ліберальної опозиції на різні в'язничні кари.

ШВАЙЦАРІЯ ЗАМОРОЗИЛА три чужинецькі банкові конта, разом на 500.000 дол., після того, як виявлено, що їх власники є міжнародними торгівцями наркотиків.

У СТОЛИЦІ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ СЕУЛІ РОЗПІЧНЕТЬСЯ 5 серпня ц. р. конференція Південної вільної і Північної комуністичної Кореї в справі з'єднання родин, розділених від років Корейською війною. Це наче перший крок на шляху з'єднання обох частин Кореї.

В АФРИКАНСЬКІЙ КРАЇНІ БУРУНДІ ЗГИНУЛО від кінця квітня ц. р. круглю 80.000 осіб у братовбивчій племінній борні, — стверджує офіційний комунікат. Закордонні обсерватори нараховують число жертв на 100.000 до 200.000 осіб.

ВИРІШУЄТЬСЯ СПРАВА КАНДИДАТУРИ СЕН. ІҐЕЛТОНА НА ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА

Вашинґтон. — Найбільшою внутрішньою справою Америки минулого тижня було виявлення, що сенатор Томас Іґелтон, демократичний кандидат на віце-президента з Мізурі, в шестидесятих роках лікувався з нервового виснаження і депресії, включно з лікуванням електричним шоком. Виявив ці справи сам сенатор Іґелтон на пресовій конференції минулого вівтірка і від того часу справа колишньої його недуги і теперішньої кандидатури на віце-президента з Демократичної партії не сходять з перших сторінок преси та є головною подією дня. Сенатор Джордж МекҐоверн, демократичний кандидат на президента, який вибрав собі сенатора Іґелтона на свого кандидата на віце-президента, початково зайняв дуже рішуче становище, кажучи, що він дальше піддержує кандидатуру сенатора Іґелтона „на тисячу відсотків", але рівночасно багато видатних демократичних діячів висловили опінію, що сенатор Іґелтон повинен зректися своєї кандидатури, бо вона послаблює вигляди демократичного кандидата на президента на виборчу перемогу. Справу своєї колишньої недуги вияснював сенатор Іґелтон в неділю, 30-го липня, виступаючи на телевізії. Він заявив, що він не мав нагоди поінформувати сенатора МекҐоверна про свою колишню нервову недугу тоді, як МекҐоверн запропонував йому кандидатуру на віце-президента, вважаючи, що ця справа належить уже до минулого і МекҐоверн не питався про стан його здоров'я в минулому. Стверджуючи, що за останніх шість років він, займаючи різні високі пости, включно з постом сенатора З'єднаних Стейтів Америки, не мав жадної проблеми зі своїми нервами, не зважаючи на всі виборчі кампанії та сильні натиски, зв'язані з його урядуванням, сенатор Іґелтон виявив недвозначно, що він не думає резиґнувати зі своєї кандидатури на віце-президента, хоча своє „останнє слово' в цій справі він зарезервував собі на понеділок, 31-го липня, бо в цьому дні вечером він мав мати у Вашинґтоні конференцію зі сен. МекҐоверном. Тим часом, тієї ж неділі, 30-го липня, на іншій телевізійній програмі голова Крайового Комітету Демократичної партії, пані Джін Вествуд, за згодою сенатора МекҐоверна заявила, що на її думку сенатор Іґелтон „поступив би шляхетно, зрікаючись своєї кандидатури". Також заступник голови Крайового Комітету Демократичної партії, Бейзіл Патерсон, на цій же програмі закликав сенатора Іґелтона до резиґнації. Опитувані в стейтах Ню Йорк, Ню Джерзі і Коннектикат делеґати на Демократичну конвенцію також у більшості заявилися за резиґнацією сенатора Іґелтона, хоча не бракує також і відповідальних голосів, які дораджують сенаторові Іґелтонові та Демократичній партії не відступати від рішення конвенції. Сенатор МекҐоверн, який ще кілька днів тому „тисячевідсотково" піддержував кандидатуру сенатора Іґел-

(Продовження на стор. 3-ій)

Губернатор Воллес виключає можливість кандидування на Президента

Бірмінґгем, Алабама. — Губернатор Джордж Воллес, один з кандидатів у цьогорічних правиборах на демократичну номінацію в кандидати на Президента, заявив формально в суботу 29 липня ц. р., що він виключає свою кандидатуру від третьої т. зв. Американської партії у цьогорічних виборах. Американську, третю, крім Республіканської і Демократичної, партію творять групи різних партій, з номінації яких Воллес брав участь у президентських виборах 1968 року. Воллес заявив, що він не прийме в ніякому випадку пропозиції цієї партії на номінацію, з огляду на пораду його лікарів стриматися від виборчої кампанії. Воллес, поранений важко атентатником Бремером під час свого виступу 15 травня ц.р., далі лікується і перебуває під опікою лікарів в Еспанському Реґабілітаційному Центрі в Бірмінґгемі. Американська партія відбуде свою конвенцію в днях 4-6 серпня ц. р. Луїсвілл у Кентакі. Очолює її як голова Т. Колеман Ендрюс з Ричмонду. В Аппер Марлборо у Мериленді мав початися в понеділок цього тижня стейтовий суд над Артуром Германом Бремером, спричинником атентату на Воллеса. Процес Бремера, що мав відбутися у федеральному суді, покищо відкладений на невизначений час.

„Ню Йорк Таймс" дає найвищу оцінку виступам ансамблю Вірського

Ню Йорк. — „Чарівний", „захоплюючий", „блискучий", „хореографічний візерунок", „один з нйкращих у світі" — такими і подібними прикметами оцінив „Ню Йорк Таймс" з 26-го липня ц. р. перший виступ відомого київського Українського ансамблю танцю під керівництвом Павла Вірського в нюйоркській Метрополітальній опері попереднього дня, у вівторок 25-го липня. У довшій рецензії, авторства Клів Барнес, під заголовками: „Українці показують хореографічний візерунок" („віньєту"), „Очаровуюче багатство на показі в Метрополітальній опері" та „Кваліфікований народний ансамбль знову захоплює", між іншим написано:

„Український ансамбль(в ариґіналі: Компанія) танцю є одним з найбільш чарівних і захоплюючих у світі. Він має безпосередність імпакту, що прямо зачаровує, а звичайності його манер дорівнює тільки блискучість його техніки... У світі є багато ансамблів народних танків, деякі добрі, деякі злі і деякі байдужі. Українці відрізняються від більшости тим, що мають для танку справжню хореографію... Мистецький керівник і головний хореограф Павло Вірський не задовольняється сплітанням зразків віртуозних трюків, селянського гумору та легких симетричностей... Кожний з його танків, хоч і базований на українському народному танці, вигладжений до майже балетної форми..."

Ця саме газета з п'ятниці, 28-го липня, надрукувала довший репортаж Анни Кісселґоф з пресової конференції з Вірським, в якому керівник київського ансамблю говорить про те, що підставою його хореографії є балет, оповідає про свою балетну кар'єру та вихваляє совєтський уряд і совєтську систему, приписуючи їм головну заслугу в розвитку українського танку та його ансамблю. Своє наставлення виявив п. Вірський при нагоді зустрічі з рецензентом „Свободи", маестром Теодором Тереном-Юськовим, накидуючись неперебірливою лайкою, в російській мові, на вільну українську пресу. Докладніше про це в чергових виданнях „Свободи".

В Україні появився 6-ий випуск підпільного „Українського Вісника", відбуваються дальші суди над заарештованими

Гельсінки (УІС „Смолоскип"). — Тут одержано повідомлення, що в Україні появився УІ-ий випуск самвидавського журналу „Український Вісник". Ціле число цього випуску присвячено найновішим арештам, репресіям, судам і оборонній акції заарештованих і ув'язнених українських інтелектуалів. На Заході було перевидано чотири випуски „Українського Вісника". Рівнож були опубліковані тільки уривки з V випуску. Один примірник „Українського Вісника", V випуск, який дістався до В-ва „Смолоскип", був майже цілком знищений в часі перевозу. VI випуск самвидавського „Українського Вісника" появився на Україні саме в тому часі, коли ті особи, яким органи КҐБ закидають співавторство і видавання цього журналу, були заарештовані і перебували в тюрмі. Новий випуск „Українського Вісника", згідно з одержаними тут інформаціями, набув більшого розповсюдження, як чотири попередні.

В липні 1972 року відбувалися і далі продовжуються суди на Україні над арештованими українськими інтелектуалами в січні ц. р. До поданих інформацій пресовими аґенціями з Москви про засуд Д. Шумука на 10 років ув'язнення і 5 років заслання, О. Сергієнка — на 7 років ув'язнення і 3 роки заслання, а також Володимира Рогицького — 5 років ув'язнення, тут одержано вістку про дальші арешти і репресії в Києві й інших містах України. Жертвою репресій впав проф. Пронюк, науковий співробітник Інституту філософії АН УРСР, який був позбавлений праці. В липні відбувалися також суди у Львові й Івано-Франківську. У Львові засуджено мистця-килимаря, Стефанію Шабатуру, нар. в 1938 році — на 5 років ув'язнення і 3 роки заслання. В половині липня відбувався суд над поетесою Іриною Стасів-Калинець, нар. в 1940 р. Вирок суду ще не відомий. В Івано-Франківську засуджено поета молодої ґенерації — Тараса Мельничука на 3 роки ув'язнення. Тарас Мельничук публікував свої твори в київських і львівських літературних журналах і газетах. В Івано-Франківську засуджено священика з Космача, о. Василя Романюка на 7 років ув'язнення і 3 роки заслання.

Суди над іншими арештованими, які відмовилися скласти покаянні заяви, відбуваються в Києві, Львові й Івано-Франківському. Рівночасно з судами КҐБ проводить дальші арешти, обшуки й допити багатьох літераторів, студентів і професійної інтеліґенції.

Британські танки ліквідують барикади на вулицях Північної Ірляндії

Лондон. — Важкі британські танки у злуці з булдозерами нищили вночі з минулої суботи на неділю 10 липня ц. р. барикади, що їх поставили були мешканці католицьких дільниць у містах Белфасті і Лондондеррі в Північній Ірляндії. Барикади, що з них деякі були залізно-бетоновими, відмежовували ті дільниці від решти міста і творили неначе внутрішні ґетта чи фортеці. Протестанти ставили й собі такі загороди, але заявили, що коли католики зліквідують свої барикади, то й вони їх розберуть. Британське військо переводило ту операцію серед темряви у співдії з сильними відділами піхоти, не зустрівши спротиву. Речник підпільної Ірляндської Республіканської Армії відгрожувався, що вона переводитиме відплату, але коментатори вважають, що ірляндські терористи стримаються від активного спротиву, з уваги на силу британської армії, яка зросла до 21.000 вояків. Представник британського уряду в Північній Ірляндії Вілліям Вайтлов змінив свою первісну поміркованиу примирливу тактику в сторону рішучого поборювання терористів після того, як 10 днів тому у так звану „криваву п'ятницю" терористи в одному дні вбили 9 цивільних осіб і поранили коло 130. За останніх три роки згинуло в Північній Ірляндії у релігійній братовбивчій борні 477 осіб.

Головою Верховного Совєту УССР став Іван С. Грушецький

Москва. — Згідно з одержаними тут повідомленнями з Києва, на голову Президії Верховного Совєту Української ССР був призначений у висліді відбутої останніми днями сесії цього Совєту Іван Самійлович Грушецький, близький співробітник і протеже генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва, секретар обласного комітету КПУ у Дніпропетровському, де починав свою кар'єру. Грушецький зайняв становище голови Президії цього фікційного парляменту УССР, що було опорожнене внаслідок започаткованих у травні цього року після усунення П. Шелеста із посту першого секретаря ЦК КПУ пересунень на провідних становищах в партійному і державному апараті і переходу дотеперішнього голови Президії Верховного Совєту УССР Олександра Ляшка на становище голови Ради Міністрів УССР. Іван Самійлович Грушецький, народжений 1904 року на Запоріжчині, став членом компартії ще 1928 року і з того часу займав провідні становища в партійному апараті УССР. До 1937 працював на різних постах у Запорізькій області,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Сцена з виступу ансамблю П. Вірського.

Українські баптисти Канади протестують проти переслідувань в Україні

Вінніпеґ (орг). — В днях 13-16 липня в Українській Баптистській Церкві в Вінніпеґу, центрі українського баптизму Канади, відбувся великий з'їзд-конвенція Всеканадійського Євангельсько-Баптистського Об'єднання. У конвенції брали участь Церкви і делеґати Об'єднань Західньої й Східньої Канади на чолі з пасторами Ст. Сковородьком із Саскатуну, головою Західнього Об'єднання. Понад 600 делеґатів і гостей із усієї Канади прибули на З'їзд, щоб накреслити напрямні своєї діяльности, місійної праці на майбутнє, і, в переживаннях благословень духовного спікування, зміцнити свої сили для боротьби з новими наскоками ворога християнства — безбожного комунізму, релігійної індиферентности та відступництва від фундаментальних принципів науки Нового Заповіту Господа нашого Ісуса Христа. У цьому дусі готовости в похід до нового етапу відбувалися всі ділові наради та духовно-будуючі Богослуження.

На конвенцію прибула також численна делеґація від Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА на чолі з пастором Олексою Гарбузюком, який був одним із головних промовців Конвенції.

Дух Конвенції був всеукраїнський і всехристиянський. Делеґати по-діловому трактували не тільки свою діяльність у Канаді, яле виявляли глибоке зацікавлення проблемами життя українських баптистів по цілому світові. Особливу увагу присвячено Україні, де саме тепер Москва жорстоко переслідує віруючих у Бога. З цього приводу, на нашу думку, Конвенція зайняла безкомпромісове становище, висловила сильне слово протесту проти знущань у формі резолюції, яку наводимо повністю:

РЕЗОЛЮЦІЯ Ч. 3

одноголосне прийнята Конвенцією Всеканадійського Євангельсько-Баптистського Об'єднання в Вінніпеґу, дня 15-го липня 1972 р.

Конвенція Всеканадійського Євангельсько-Баптистського Об'єднання на підставі вірогідних джерел з України та з офіційної совєтської преси констатує той прикрий факт, що переслідування, терор і знущання над віруючими в Совєтському Союзі посилюються з кожним днем. Совєтська влада позбавляє віруючих права на працю за їх спеціяльністю і на працю взагалі, замикає молитовні доми, руйнує родинне життя, відбираючи дітей від віруючих батьків, накладає великі грошові кари за відправлення Богослужень, ув'язнює проповідників Слова Божого і позбавляє в неросійських „республіках" віруючих права задовольняти їх духовні потреби — відбувати Богослуження, співати псальми, виголошувати проповіді і друкувати літературу їх рідною мовою. Ця остання форма русифікації проводиться особливо в Україні, де баптистів позбавлено права (особливо в містах) проповідувати українською мовою.

Конвенція Всеканадійського Євангельсько-Баптистського Об'єднання засуджує цю нелюдську форму співвідношення — гонення і переслідування невинних людей за їхні особисті переконання і глибоку віру в Бога. Конвенція доручає новообраній Управі Об'єднання звернутися до Федерального Міністерства справедливости в Канаді і до

(Закінчення на стор. 4-ій)

Науковці обстоюють право УКЦ на самоуправу

Ню Йорк. Старанням Крайової Управи Товариства за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви відбувся тут у Фордгемському Університеті в дні 15-го липня ц. р. семінар на тему: „Автономія Патріярхатів і Верховних Архиепископів у Католицькій Церкві", — інформують з Управи Т-ва за патріярхальний устрій УК-Церкви. В семінарі взяли участь:

Отець проф. Вільгельм де Вріс, чину оо. Єзуїтів, професор теології й історії та декан Понтіфікального Орієнтального Інституту в Римі, під час II-го Ватиканського Собору консультор німецького єпископату у східніх проблемах, автор численних наукових творів, доповідав про „Походження східніх патріярхів і владу римських Папів".

Проф. Джон Мадей, дорадник німецького єпископського комітету для екуменічних проблем та президент т-ва: „Зустріч зі Східніми Церквами"., автор книжки „Кірхе цвішен Ост унд Вест" та „Лє патріярхат украінієн" як також інших, доповідав про „Права УКЦ гарантовані Берестейською Унією".

Отець проф. Джордж А. Мальоні, член Інституту Папи Івана XXIII, „Діяконії", автор наукових праць і розвідок, як також член Американської Єпископської Комісії для діялогу римо-католиків з православними, доповідав про „Теперішній канонічний статус УКЦ і її майбутнє".

Отець Алексій Фльориді, викладач на Фордгам Університеті в Ню Йорку та на філософічнім факультеті університету в Сан Павльо в Бразилії, працював науково на Колюмбійському університеті, колишній співробітник єзуїтського журналу „Ля сівіта католіка" та член італійської асоціяції журналістів, дуже добрий знавець комуністичної системи, автор численних книжок і статтей, доповідав на тему: „Роля України у останніх совєтсько-ватиканських дипломатичних відносинах".

Всі три Отці доповідачі є членами ордену оо. Єзуїтів.

Конференцією проводив проф. Тома Бирд, директор наукової програми в Ситі Університеті в Ню Йорку, член комісії римо-католицьких єпископів для справ православних, співавтор праці „Аспекти релігії в Совєтськім Союзі 1917-1967".

Д-р Мирослав Навроцький, голова Тов. за Патріярхальний Устрій УКЦ, молитвою і коротким словом відкрив семінар. Мгр Ева Піддубчишин, голова секції зовнішніх зв'язків й інформацій, привітала усіх та передала ведення проф. Т. Бирдові.

Проф. Вільгельм де Вріс у своїй доповіді сказав: що в давнину патріярхати у Східній Церкві постали на базі реґіональної централізації для кращого правління Церквою як цілістю. Представивши дві теорії постання патріярхатів, апостольську і політичну, доказував, що ні одна з них не була домінуючою. Єпископи збиралися на синоди й з часом приходило до об'єднання під проводом одного з них, якого з часом звали патріярхом, а засяг його впливів, патріярхатом. Важливе є, що Патріярхати творилися з долу, а не декретами Папів. Права патріярхів не були привілеєм у відношенні до Папи римського, але до єпископів, які входили в склад патріярхату й здавали частину своїх прав патріярхові, для кращого

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issue combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Черговий іспит зрілости

Для людських спільнот, як і для кожної людини, все життя і кожний його день можна вважати за іспит зрілости. Але трапляються події, які вимагають справжньої зрілости в підході до них у їх ставленні і розв'язці, бо вони рішально заважують на дальшому розвиткові. До таких подій у нашій українській громаді в Америці треба зараховувати кожночасні Конгреси Американських Українців.

Від часу створення нашої теперішньої центральної репрезентації, Українського Конґресового Комітету в травні 1940-го року, таких Конґресів було вже десять. Одинадцятий з черги Конґрес відбудеться вже незабаром, з кінцем першого тижня жовтня цього року, отже за два місяці. В теперішній ситуації цей Конґрес у кожному відношенні може бути нашим одним із найбільш рішальних іспитів зрілости.

Погляньмо коротко на ситуацію. Відбуватиметься цей Конґрес саме в часі, як на Україні — сказавши словами покійного президента Кеннеді — смолоскип боротьби за належні народні права переходить в руки нового покоління, яке більше, ніж підтверджує, що „й неситий не виоре на дні моря поля, не скує душі живої і слова живого". Однак, ворог намагається це вчинити новим і посиленим походом проти українства, проти української духовости та її носіїв, виразників і оборонців. В останніх роках і місяцях можна було переконатися, що цей ворожий похід скерований в однаковій мірі, хоча й не однаковими методами, проти українських поселень у вільному світі. Вважаємо, що власне ці справи і проблеми повинні мати головну увагу на найближчому Конґресі УККА.

Наш Конґрес проходитиме за який місяць перед президентськими виборами в Америці, і цей час найбільш пригожий на те, щоб „встати і бути порахованим". Сьогодні в Америці, як і в Канаді та інших вільних країнах, відбуваються глибокі процеси в суспільно - політичній, господарській, культурній та багатьох інших ділянках життя, і ми, українці, є їх невід'ємною частиною. Ми мусимо собі їх усвідомити, їх проаналізувати та зайняти до них становище, завжди пам'ятаючи, що коли будь-що діється без нас, воно може бути звернене проти нас.

Третьою із найважливіших справ, що повинні мати повну увагу Конґресу та які можуть бути для нас великим іспитом зрілости, це наші внутрішні справи, справи нашої громади, включно із самим Українським Конґресовим Комітетом Америки. Ця установа та репрезентована нею громада можуть успішно приймати виклики дня та змагатись з ним тільки тоді, як самі будуть на висоті своїх завдань.

Це ті — в нашій оцінці — найголовніші аспекти Одинадцятого Конґресу. Слідкуючи недавно за перебігом Демократичної Конвенції, багато дечого з її перебігу насувало можливі паралелі у нас. Сьогоднішнє і майбутнє замість учорашнього, думки, голоси і участь молодшого покоління, „відкрита конвенція", себто явне видвигання й обмірковування суперечностей, замість їх придушування все це мало свої світла й тіні, але було віддзеркаленням часу і доби. Очевидно, що перебіг та вислід нашого Конґресу залежатимуть у великій мірі від його підготови, не тільки формально - адміністративної, але й унапрямлюючої. До цього Конґресу повинні належно приготовитись не тільки Екзекутива та керівні органи УККА, але й складові організації та їх репрезентації.

Идучи назустріч цим потребам, „Свобода" відкриває свої сторінки для публічного обговорення цих та інших проблем, зв'язаних з нашим недалеким Конґресом, в надії, що це облегшить нашій громаді її важливий іспит зрілости та причиниться до успіху Конґресу, чого напевно кожний із нас йому бажає.

Багатомовна статистика

Згідно з повідомленнями „Літературної України" (ч. 31 і 49, 1972), на двох останніх засіданях Президії Спілки Письменників України (СПУ) 14 квітня й 16 червня ц. р. прийнято 21 нового члена. На квітневому засіданні на нових членів прийнято 9 українськомовних і 5 російськомовних, а на червневому засіданні на 7 нових членів прийнято 4 українськомовних а 2 російськомовних і 1 двомовного. Отож на 21 члена 13 українськомовних, 7 російськомовних і 1 двомовний — українсько - російський. Значить прийнято на обидвох засіданнях 30 відсотків російськомовних письменників. Ми навели два випадки прийняття нових членів і відсоток російських письменників у обидвох випадках майже тотожний. Вистачить зробити один коментар — в українській дійсності сьогодні — це явище загрозливе.

Степан Женецький

ЯКА ЕВРОПА: „ЕВРОПЕЙСЬКА" ЧИ „АТЛАНТІЙСЬКА"

З того часу, як през. Ніксон став шукати шляхів нової політики, яка полягає в обопільному порозумінні із світовими надпотугами, червоним Китаєм і СССР та балянсуванні рівноваги сил поміж ними, західньоевропейські політики починають щораз серйозніше застановлятися над тим, як їм бути далі: чи почати „европейську" політику, тобто розбудовувати свою власну, спільну, мілітарну й економічну потугу, чи далі вести „атлантійську" політику, тобто триматися Північно - Атланійського Пакту (НАТО) і покладатися на мілітарну охорону ЗСА, які останнім часом щораз менше турбуються Европою.

Насправді, це є, як пишуть політичні коментатори, стара европейська проблема: над нею стали застановлятися ще з перших днів Пляну Маршалла, коли самі американці започаткували відбудову знищеної другою світовою війною Европи, щоб вона могла держатися своїми власними силами. За президентури ген. де Голля, коли Франція відмовилась від активної участи в Атлантійському Мілітарному Союзі, дискусія над цим питанням відновилась.

Тепер знову, напередодні збільшення Европейської Економічної Спільноти з 6-ти до 10-ти держав, західньоевропейські провідники почали задумуватися над тим, яку ролю повинна Европа відігравати у світі.

Нові европейські проблеми

Французький п р езидент Помпіду, наслідник ген. де Голля, уживаючи традиційної, хоч дещо делікатнішої деголлівської термінології, заявив, що Західня Европа мусить звільнитися з-під надмірного впливу ЗСА, і що якби колись мав постати спільний уряд для цілої (Західньої) Европи, то він мусів би постати тільки з національних урядів всіх держав - членів, які, збираючись разом, вирішували б справи, що інтересують всі европейські держави.

Під час державної візити голляндської королеви Юліяни в Парижі, країна якої заступає протилежний погляд у цій справі, вона говорила про потребу тісної співпраці европейських держав із ЗСА та створення нової Европейської Спільноти, побудованої на понаднаціональних основах.

Також канцлер Західньої Німеччини, Віллі Брандт, схиляється більше до позиції Голляндії, ніж Франції. Він нещодавно проголосив створення спеціяльної фундації, фінансованої урядом Західньої Німеччини, завданням якої буде працювати в напрямі поліпшення „атлантійських відносин", тобто тіснішої співпраці між західньоевропейськими державами і ЗСА.

Вершинна конференція европейських держав

Як повідомила світова преса, заплянована на жовтень ц. р. в Парижі конференцію провідників 10-ти держав Европейської Економічної Спільноти. На цій конференції будуть обговорені всі проблеми, що виринули останнім часом внаслідок зміненої супроти Европи політики ЗСА.

Хоч, як пише европейська преса, французький уряд висловився скептично про можливість скликання цієї конференції з огляду на основні розбіжності серед західньоевропейських провідників, більшість европейських політичних к о м е нтаторів вважають, що провідники европейських держав таки відбудуть свої „вершинні наради". Бо хоч існують великі розходження щодо об'єднання Европи, їх напевно вдасться вигладити і ці наради таки відбути.

На вершинній европейсьньокій конференції — з внутрішньо - політичних причин — в першій мірі настоюють Західня Німеччина і Англія. Ця конференція була б, зокрема, дуже помічною для канцлера Брандта, який, мабуть, плянує зараз після її відбуття розписати парляментарні вибори. Конференція 10-ти европейських держав, у нарадах якої взяли б участь також представники Англії, дуже скріпила б консервативний уряд Гіта.

Секретаріят Европейської Економічної Спільноти

Як подає европейська преса, Франція ставить вимогу, щоб Секретаріят Европейської Економічної Спільноти мав осідок у Парижі. Французи також домагаються створення Европейського Резервового Фонду, який мав би допомагати державам-членам Спільноти. Натомість інші члени бажають, щоб Секретаріят знаходився в Брюсселі, в Бельгії. Та як недавно п о і н ф ормували з французьких урядових кругів, цей спір удасться полагодити компромісово. Справа осідку Секретаріяту піде на розгляд спеціяльного комітету. Вже говориться про компроміс, на підставі якого осідок Секретаріяту буде в Парижі, а в Лондоні приміститься посилений новими 4-ма державами Европейський Парлямент.

Також добрі вигляди на успіх завдяки досвідові, набутому при спробі творення спільної валюти, має справа створення Е в р опейського Резервового Фонду. Питанням тільки є висота грошових сум, які поодинокі держави - члени повинні вкласти в Резервовий Фонд.

Західня Німеччина побоюється, що їй, як найсильнішій економічно з усіх 10-ти членів, прийдеться найбільше допомагати біднішим членам, і тому хоче, щоб її членська вкладка була якнайнижчою.

Чи можливе об'єднання Европи?

Генерал де Голль одного разу висловився про Францію так: „Націю, яка продукує 365 різних сортів сиру, трудно керувати". А як відомо, багато різних сортів сиру виробляють також в Англії, Голляндії, Данії, Норвегії, Західній Німеччині й Італії. Тому західньоевропейські політичні коментатори ставлять питання: чи з огляду на те, що европейськими народами дуже тяжко керувати, можливе об'єднання Европи?

Більшість европейських провідників думають, що моможливе.

Не зважаючи на великі відмінності, пишуть европейські коментатори, европейці вже започаткували розбудову програми монетарної і економічної співпраці, з якої десь у 1980-му році вилониться спільна валюта

ЗСА є дуже зацікавлені в тому, щоб Европа, як висловлюються американці, „говорила одною мовою" і щоб Вашинґтон знав, де стоїть і

(Продовження на стор. 3-ій)

Любов Коленська

ЧИ ЗЛОЛУКАВИМ ЩЕ ДОВГО ХОДИТИ?

Із совєтською пресою приходять з України вісті тривожні й болючі про нові судові процеси, нові репресії, нові знущання. Спочатку були там тільки очорнення і наклепи, злісні памфлети на нашу еміґрацію та її провідних діячів, базарна лайка на адресу наших організацій. Усе це ще можна було стерпіти, мовляв, ми знаємо большевиків, знаємо добре їхню фальшиву пропаганду, і нічого від них нам чекати іншого.

Але останніми днями в київській „Літературній Газеті" і „Робітничій Газеті" знаходимо два „покаянні" листи Миколи Холодного і Леоніда Селезненка. Обидва вони не тільки каються у своїх „помилках", але й виступають із наклепами та доносами на репресованих діячів культури з України і Чехо-Словаччини — на своїх таки колишніх друзів.

Хто тут винен? Ті, що „розкололися", ті, що були заслабі, не виявилися аж до затрати людської гідности, чи ті, що терором спонукали їх до цього діла?

Читаючи ці „покаянні" листи, бачимо, що макіявеллівський мозок кремлівських володарів не спить і, зручно пересуваючи на своїй шахівниці невигідних їм людей, жорстоко й продумано їх нищить або творить з них совєтських роботів, здатних на все й цілковито їм підпорядкованих. Творить з них людей, готових на найбільший злочин — на зраду своїх друзів, аби лише себе врятувати. Такий тип людини може виплодити тільки совєтська система.

Колись була царська жандармерія, „охранка", тепер КҐБ — страшніший і хитріший від своїх попередників.

Там і там сиділи й сидять московські люди, в яких обличчя завжди до українців однакове — ненависницько вороже. Вони страшні ще й тим, що, вбиваючи в людях душу, вбивають за одним пострілом і самих доносщиків і їхніх друзів. І ті вислужники залишаються уже тільки блідою відбиткою людської істоти, що блукає з тавром Каїна у рабсько - покірному всепідданстві комуністичній владі.

Здавалося б вернулись середньовіччя і часи інквізиції, а водночас з ними вернулися методи судівництва, засновані на моральних та фізичних тортурах підсудних і оскаржуванні ними всіх їхніх близьких.

Совєтське судівництво за Сталіна і тепер є копією найгіршої і н к в ізиційної практики.

Спочатку в Україні нищили або фальшували твори красного письменства, палили томи наукових і літературних шедеврів чи просто усували їх з полиць книгарень, як то зробили з „Бояринею" Лесі Українки, хоча при кожній нагоді поетесу прославляли і називали „провісницею полум'яної комуністичної епохи".

Яка була в цьому ціль? Відповідь може бути тільки одна. Московські большевики бачать, що українці, не зважаючи на терор, не здаються, що вони з усіх сил борються за права свого народу, і будований роками совєтський режим однієї днини на Україні може провалитись. Тож слуги і прислужники Москви, не дивлячись ніпащо, не зважаючи на опінію Заходу, „розколюють" українських патріотів, засилають у концтабори як „буржуазних націоналістів".

А з другого боку Москва висилає на Захід танкові групи, співаків, книжки про українську культуру й мистецтво, по різних містах України ставить пам'ятники нашим поетам і письменникам. І деякі еміґранти, стужені за Батьківщиною, розчулюючись, пускають сльозу і кажуть: „А все ж таки там рідна земля і, як би воно не було, там ліпше, як тут, на чужині". Цей наївний та помилковий погляд бачимо і в людей Заходу. І як не дивно, не зважаючи на довголітній гіркий досвід, сподіваються ці люди і деякі наші еміґранти на лібералізацію в Совєтському Союзі.

Треба тверезого погляду, треба широко відкритих очей, треба бути завжди напоготові, щоб не впасти жертвою совєтської гіпокризії. Ясно, що таких „оптимістів" небагато, але вони є і вони кажуть: „Ачей там не так зле"... Хіба треба ще більше доказів?

Єдиний позитивний висновок з останніх подій це той, що в Москві зростає страх перед Україною, страх перед революцією, яка змете з лиця землі антинародний режим. І, не зважаючи на чимраз гостріші репресії, зростає надія, що вже недовго злолукавим ходити по не своїй землі.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

САВАНАРОЛЯ ІНДУСТРІЯЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Джіроляма С а вонаролю (1452-1498), ігумена монашого чину домініканів у Фльоренції, з о л о тоустого проповідника і фанатичного церковно - політичного реформатора вважають предтечею Реформації та її ідеолога Мартина Лютера. У своїх проповідях він виступав проти розкішного життя багатіїв та корупції Католицької Церкви, і через те втішався великою популярністю серед фльорентійського простолюддя.

По знищенні тиранії Медичів та встановленні Фльорентійської республіки Савонароля провів низку соціяльно - демократичних реформ, запровадивши, між іншим, прибутковий податок у висоті 10 відс. від вартости нерухомого майна, зліквідував борги бідняків та проґнав з міста лихварів.

Але в своєму бажанні піднести мораль мешканців Фльоренції Савонароля переступив, як то кажуть, „сакраменти" нищенням античних статуй, паленням рідкісних картин і рукописів та встановленням шпигунської контролі над п о в єдінкою громадян. У висліді цього він викликав обурення серед своїх прихильників, яке використав тодішній папа римський Александер УІ. Він закинув Савонаролі єресь, що стала підставою до обвинувачення його перед церковним трибуналом, який скінчився трагічно. 22 травня 1498 р. його повішено на хресті та спалено на ринку у Фльоренції.

Ім'я Савонаролі з'явилося неждано по 500 роках на сторінках деяких американських газет. Коментатори тих газет порівнюють Савонаролю з молодим американським правником Ралфом Нейдером, реформатором та „хрестоносцем" безпеки промислових виробів, а головно автомобілів.

Хто такий Ралф Нейдер та що він собою являє? Немає сумніву в тому, що він є тепер одною з найпопулярніших осіб в Америці, чи, говорячи модерним язиком, „суперстаром". Є він сином левантійського еміґранта та власника ресторану в стейті Коннектикат. Студіював у Прінстонському та Гарвардському університетах, де покінчив студії права.

Вже на університетській лавці дістав Ралф Нейдер, як то кажуть, „ідею фікс" на пункті безпеки автомобілів, яка стала початком його особливої кар'єри і слави. По скінченні військової служби та практики в правничому уряді він одержав посаду в бюрі вашинґтонського політика Данила Патрика Мойнігена, що дивним збігом обставин інтересувався теж безпекою на шляхах Америки і доручив Нейдерові приготовити в тій справі звіт, а потім навіть книжку.

Ця книжка п. з. „Небезпечний при кожній скорості", опублікована в 1965 р., стала дуже популярною і започаткувала славу її автора в широких кругах Америки. Але насправді зворотною точкою в кар'єрі Нейдера, як „адвоката безпеки" стало покликання його на свідка в публічному переслуханні в справі безпеки американських шляхів сенатором Рібіковим, якому хтось доніс, що за Нейдером слідкують приватні детективи „Дженерал Моторс".

І тут виявився тверезий, правничий розум Нейдера, що, не багато думаючи, заскаржив фірму „Дженерал Моторс" до суду за „порушення" приватного життя. Вся ця справа була полюбовно залагоджена, але коштувала „Дженерал Моторс" 425,000 дол., які Нейдер зужив на відкриття власного бюра та докладніше дослідження виробництва і продуктів „Дженерал Моторс".

Впродовж неєповна шести років Ралф Нейдер виявився також „небезпечним при кожній скорості" для всіх тих фабрикантів, що продукують „дрантивий" товар.

За час свого 7-літнього перебування у Вашинґтоні він добився схвалення п'ятьох важливих законів: у справі безпеки автомобілів, продукції м'яса, газових трубопроводів, копалень вугілля та контролі над промінюванням.

Насувається тепер питання, в який спосіб Ралф Нейдер, сам - один, без зв'язків, без бюра і фактично без гроцей міг захитати таку організацію, як „Дженерал Моторс", розгромити кліку, що керує м'ясним промислом, та зрушити до основ такі могутні організації, як Федеральна Торговельна Комісія та Федеральна Адміністрація в справі Харчів і Ліків?

Нейдер дуже працьовитий, чесний і скромний. Він живе в двокімнатному мешканні, за яке платить 80 дол. на місяць, не має власного авта, телефону, телевізора, не вживає алькоголевих напоїв і не ходить на жадні прийняття. Спить пересічно 4 години на добу, а решту часу присвячує дослідженню виробничих продуктів. Його співпрацівники, між яким є інженери, економісти, правника і соціологи, рекрутуються з середньо - заможних білих родин.

Під теперішню пору Нейдер має п'ять бюр у Вашинґтоні, в яких затруднює 30 працівників. Всі вони є неначе членами „естаблішменту", що для зреформування його системи вживають метод цього самого естаблішменту. О с т аточною ціллю діяльности Нейдера є впровадити контролю над продукцією всіх підприємств та фабрик, яку, до речі, мала б переводити незалежна група громадян.

Хоч теоретично Ралф Нейдер не заінтересований у політиці, деякі обсерватори вважають, що він із своїми підструмними хвилями елітаризму та самочесности може в майбутньому оформити нову політично - соціяльну ідеологію. Але проблемою таких фанатичних реформаторів, як Савонароля та Нейдер, що згоряють самоцвітним, всеобіймаючим вогнем, є те, що вони переростають самі себе і з часом втрачають почуття дійсности.

Без огляду на те, що станеться з Нейдером та його рухом, він може мати ту сатисфакцію, що хоч йому не вдалося перевернути догори ногами світ бизнесу та професію права, він захитав ними доволі сильно.

Савонароля теж захитав основами Церкви, але у висліді його тіло спалено на кострі, і Фльоренція ХУ сторіччя відітхнула з полегшею.

Немає сумніву в тому, що Нейдер є чесною і високоінтеліґентною індивідуальністю, яка бореться для добра пересічної людини. Але він не сміє забувати про те, що світ не може стерпіти на довшу мету навіть найбільш розумних фанатиків.

Ольга Приходько 13

З МОРЯ ЖИТЕЙСЬКОГО...

Розповідь з часів старого Поділля

(15)

А яке це дитя? Яке воно не подібне до всіх інших дітей! Як мало в ньому імпульсу до життя! Власне воно не хворе, розвинене нормально, це бліде тільце, збудовано пропорціонально, ніжні риси цього прозорого личка гарно змодельовані. Власне ця дитина подібна більше до воскової лялечки, як до живої, повнокровної дитини, яка кричить і вимагає задоволення своїх потреб. Ця дитина зовсім не кричить, а коли її годують, не п'є жадібно, як інші діти, а ковтне пару разів і покине, так ніби втомлена. А очі у неї також зовсім інші — не мутні, як у більшости дітей такого віку, а ясні, часами навіть ніби осяяні якимось світлом, так ніби вони бачать щось, чого іншим людям бачити не дано. Часами вона простягає свої рученята ніби з благанням. Дивна дитина, цікава для спостереження.

Маючи це на увазі, професор призначив свого найбільш успішного помічника, розумного, енерґійного і надзвичайно завзятого доцента для сталого, детального спостереження цієї маленької пацієнтки. Цей доцент походив із великої родини і з дитячих літ звик мати діло з дітлахами. В санаторії сестри дивувались, як зручно, швидко і рішуче провадив він усякі маніпуляції з своїми пацієнтами.

Доцент радо згодився прийняти пропозицію професора зайнятися цією дитиною з двох причин. Поперше, він хотів за всяку ціну доручене йому завдання виповнити якнайкраще. В праці він не знав втоми, чим більші були труднощі і перешкоди, тим більшу мав він охоту їх перемогти. Подруге він якраз розпочав наукову працю і мав надію, що, опікуючись одною пацієнткою, матиме значно більше вільного часу для себе.

Одночасно для догляду за дитинкою професор призначив найбільш досвідчену сестру, яка мала дар інстинктово відгадувати, чого бракує безпомічним немовлятам. А дитина потребувала постійного пильного догляду вдень і вночі, бо з перших же днів її життя з нею траплялись якісь припадки — дитя ніби зомлівало, її ручки й ніжки холоділи, пульс не можна було знайти, вона синіла і здавалось життя от-от відлетить з цього слабенького тільця. В таких випадках негайно треба було робити штучне дихання, масаж, огрівання, давати кисень в залежності від сили і характеру припадку.

Батьки не знали, яка поважна небезпека загрожує їх дитині. Професор не хотів передчасно їх турбувати, поки не встановлено діягнози, але все таки попередив пана Бронєвського, що майже кожна дитина в перші тижні свого життя знаходиться під загрозою всяких небезпечних можливостей, а що таке ніжне створіннячко, як його донечка, потребує особливої лікарської опіки. Отже, буде ліпше, коли дитина залишиться на довший час у санаторії.

Зиґмунд подякував професорові, але висловив думку, що доцент і досвідчена сестра будуть такі ласкаві, що згодяться на деякий час оселитися у його домі, де він забезпечить для них все для їх вигідного перебування, а також відповідний гонорар. Він дозволяє собі настоювати на цьому з огляду на те, що його дружина дуже собі того бажає.

Професор здивувався, сказав, що пан Бронєвський зробить собі з тим занадто великі турботи і матиме великі видатки. Але Зиґмунд лише махнув рукою, мовляв, нема про що говорити.

І так сталося, що разом з дитиною до віллі Бронєвських переїхав доцент Ганс Берґер і сестра Амалія, яким сподобалася перспектива жити в багатому домі без усяких турбот, крім опіки над маленькою дитинкою. Доцентові приділили два покої, де була тиша і спокій — ідеальні умови для наукової праці. Ці покої були такі розкішні, що скромному доцентові, який звик до майже спартанських форм життя, спочатку було аж ніяково. Особливо обтяжувала його обслуга, що непомітно, але стало дбала про чистоту його одягу та порядок його речей. Він не був дріб'язковим, скоро до того призвичаївся, наказав тільки, щоб не рушили його паперів.

Зате пані Амалії сподобалося в домі Бронєвських несказанно. Передусім імпонувало їй їхнє багатство. Крім неї прийнято в дім ще одну „фройляйн", яка мала заміняти її, коли вона чулася втомленою, а також була ще служка, якій вона мала наказувати, що, як і коли треба зробити для дитини. Власне праці коло тієї маленької тихої дитинки було мало навіть для одної людини. Платню пані Амалія мала нечувано високу, але найбільшою принадою для неї була їжа. Вона любила смачно поїсти, а таких страв, як тут, вона не мала ніколи. Розуміється, вона тремтіла над життям дитини, як над своїм найбільшим скарбом.

(Далі буде.)

ПАМ'ЯТІ ПОЛК. О. ШАПОВАЛА

Тихесенько, без гомону вибрався в далеку дорогу к. командир північно-західнього фронту полк. Олександер Шаповал. Ті що його знали в армії певно напишуть щось про нього у „Вістях Комбатанта". Я хочу згадати лише про його життя в Америці.

Св. п. О. Шаповал перед повіткою на своїй фармі у Висконсині

Приїхав полк. Шаповал до Америки тоді, як і а, 1927 року. Приїхав, тоді як завдяки Осипові Назарукові „Січова організація" в Америці перейшла на гетьманську плятформу. Назарук виїхав до Европи на стало, а редактор „Січі" (пізніше „Наш Стяг") д-р Бодруґ, не мав охоти дальше редаґувати гетьманської газети і виїхав до Детройту. Менаджер друкарні, що видавав газету, Михайло Мельникович (живе тепер в Арізоні) теж по якомусь часі покинув працю і купив собі споживчу крамницю. Доки він був управителем то все знаходив гроші на видатки. Полковник Шаповал став редактором „Нашого Стягу" в дуже невідрадних відносинах. Каса порожня, організацію покинули такі впливові люди, як д-р Іван Смук, Филип Васильовський і попереходили до націоналістів, які тоді почали сильну організаційну акцію допомоги Українській Військовій Організації, відтак Організації Українських Націоналістів, та оснували ОДВУ.

Шаповал був не лише організатором і лектором гетьманців. Він дбав про їхній військовий вишкіл в летунстві. Сам він, щоб додати відваги іншим, подорожував примітивним літаком між Детройтом, Клівлендом і Чикаґо (до Ню Иорку не відважувався) і не раз примусово осідав в полі бараболянім або кукурудзянім. Він зібрав гурт молодих хлопців, фанатиків летунства і все переконував їх, що Україна буде їх потребувати. З полк. Шаповалом я все вів газетну полеміку, бо як чоловий націоналіст мусів відбивати атаки гетьманців, ряди яких рідшали, а націоналістів зростали. Він мав дуже гостре перо і не раз дошкулив мені епітетами, али ми жили в згоді, хоч зі собою не погоджувалися. У тому часі приїхав ще до Чикаґо висланник соціялістів-радикалів інж. Рибак, який щойно закінчив академію в Подєбрадах. Він приїхав, присланий іншим Шаповалом, а саме Микитою — на допомогу організації „Оборона України", що була під впливом і опікою Українського Робітничого Союзу — і ред. Чижа, Цеглинського і Мирослава Січинського. Так, що я провадив війну на два фронти. З інж. Рибаком я намагався нав'язати теж культурне відношення на взір Шаповала, але він відносився ворожо і жадної згоди не хотів. Умер неборака забутий всіма десь з початком війни, а „Оборона України" перестала існувати. Організація Гетьманців-Державників з вибухом війни теж припинила свою діяльність, продала друкарню, свій дім і розв'язала свою організаційну сітку. Осталася лише ОДВУ і УЗХрест, на яких посипалися доноси псевдолібералів з Волтером Вінчелом на чолі. Головний отаман д-р Мирослав Січинський зрезигнував, а полк. Шаповал набув фарму коло Трі-Ріверс, Мич. А тому, що я мав фарму теж в тому районі, то часто по дорозі під час війни в погоні, в снігові „збивався зі шляху", вступав до його хатини, стукав вночі у вікно тай кричав „Пугу-пугу". А він пускав мене до теплої хати, світив каганець (електрики не було) тай так ми балакали до ранку. Він годував кури, мав кілька корів, працював тяжко, бо вода замерзала, а худоба завжди хотіла пити, треба було носити воду від далекого сусіда. Взимі рубав дубовий ліс, приїздила бензинова пила і різала дошки, з яких будував кращий хлів і стодолу. Земля на фармі — піскова. Як — дощ, то ще був урожай, але хоч як намагався покійний завести баштан не повезло. Оправдувався передомною: що ж „Посуха тай годі". Зате як переніся до стейту Висконсин біля міста „Лейк Дженіва", та кавуни, буряки, кукурудза і кури благоденствували. Я зорганізував шарварки з новоприбули скитальців і ми їздили до нього збирати кукурудзу. Приїхав я там раз з ред. „Свободи" д-ром Мишугою і полковник годував нас полтавським борщем і квашеними кавунами. Та все минає. Спільники до його фарми повмирали (Тягнибоки). Я радив новоприбулим купити фарму за 40 тисяч. Був там модерний дім, господарські будинки, модерні водопроводи і 40 акрів землі. Пів року тому я відвідав той район. Там — повно хат, які мають по пів акра землі, є ще 20 акрів ліса, за який ріл-естейт хоче 200 000 дол. Купив ріл естейт фарму за 40 тисяч, а зібрав з парцеляції 450 000 дол. До відважних світ належить — земля пішла вгору.

Але й те пройшло. Полковник виїхав до Детройту, працював в огородника, що займався „лендскейпінг". Заощадив кілька сотень, пішов на емеритуру. За 600 дол. купив 40 акрів землі в стейті Мейн біля Сідер-Гров. Купив, і просив мене в гості. — Нащо ж Ви, полковнику, купили фарму так далеко від людей і світу — питався я!?

— Хочу писати спомини. А в тому затишному хуторі серед соснових лісів, і всякого роду ягід я можу ще прожити. А за 600 дол. що ж я міг купити. Сама хата вигідна, є де гостей приймати. На фармі великий став і риба, а серед ставу велика скала на якій можна вигрівати свій кістяк — говорив він.

Жартував, що всякий подорожний може вступати на його хутір без „афідавіту", він його нагодує і нагодує. Ще як покійний жив в стейті Мичиген серед снігів і важкої праці, я йому ворожив —Умре ні не буде кому навіть крикнути „Люде добрі — Шаповал помер". Так стало 20 років пізніше на хуторі — біля Сідер Гров! Щорічно ми обмінювалися святочними картками а з літі листами. Довідався я з малого оголошення від його колишніх старшин „Богданівців", що його вже немає! А що з його споминами, фармою, не знаю!

Степан Куропась

Хутір св. п. О. Шаповала у стейті Мейн

ДЖЕК ПЕЛЕНС ВКЛЮЧИВСЯ В АКЦІЮ ДОПОМОГИ ПОВОДЯНАМ У ПЕНСИЛЬВЕНІЇ

(Продовження зі стор. 1-ої)

родина якого живе на фармі біля Газелтону, виступить в імені Українського Народного Союзу і цим разом гратиме ролю „доброго ґая", допомагаючи у збірці фондів на допомогу пошкодованим членам УНСоюзу. Головний предсідник УНС Йосип Лисогір у переданій телефоном в середу заяві сказав, що Головна Канцелярія УНСоюзу є в Джерзі Сити, але в районі Вілкс-Беррі є яких 700 родин, що є членами УНСоюзу і з них яких 100 потерпіли від повені. Лисогір дальше сказав, що УНСоюз досі вже виплатив 13,000 дол. допомоги своїм потерпілим членам. Лисогір дальше сказав, що Пеленс відвідуватиме Відділи УНС в ЗСА і в Канаді та закликатиме їх до щедрости для потерпілих..."

Виступи Джека Пеленса в користь допомоги поводянам у його рідній Пенсильвенії були одною з причин, чому цей славний актор не міг виступити в суботу, 29-го липня, в програмі на Союзівці, як це раніше заповідалося. Побутом Пеленса та п. Лисогора і пані Дячук в знищеному повінню районі Пенсильвенії живо цікавилися та їм в їхній місії всіляко допомагали голова публічних зв'язків пенсильвенійського відділу федеральної допомоги потерпілим Роберт Грей та редактор Джек Келлі з місцевої радіовисильні, який мав спеціяльне інтерв'ю з українськими відвідувачами.

ЯКА ЕВРОПА: „ЕВРОПЕЙСЬКА" ЧИ „АТЛАНТІЙСЬКА"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чого бажає Европейська Економічна Спільнота, як уже знає, де стоять червоний Китай і Совєтський Союз. Досі було так, що за ЕЕС говорила кожна держава - член окремо.

Тим часом Західня Европа, як пишуть політичні коментатори, переходить період великих змін, і тому треба сподіватися, що ще довгий час вона буде, як заявив один американський коментатор, „ні риба, ні птиця".

Поділ ролей європейських держав

Французький през. Помпіду висловився про те, як він собі уявляє співпрацю европейських держав в Об'єднаній Европі. На його думку, треба буде „поділити ролі", що їх повинні виконувати в майбутньому головні держави, члени Европейської Економічної Спільноти. І так:

Франція, яка, як він висловився, „приятелює з усіма", із Заходом і Сходом, тобто комуністичними державами, повинна виконувати політичну ролю.

Західня Німеччина, що має найбільш розвинену індустрію, повинна стати індустріяльним центром.

Англія, що має великі нагромадження фінансових засобів, має бути фінансовою централею.

Бельгія і Голляндія, з їхніми великими морськими пристанями, Антверпеном і Роттердамом, мали б бути центрами міжнародної торгівлі.

Отакі пляни відносно об'єднання старенької Европи. Чи вони здійсняться — покаже майбутнє.

СИТУАЦІЯ В ДОЛИНІ ВАЙОМІНҐУ, зокрема в околицях Вілкс-Беррі, які були спустошені дощами й повінню в днях 23-24 червня ц. р., й далі дуже важка. Яких 1 200 старших осіб, з-поміж 60 000 тих, що були позбавлені даху над головою, перебувають у гарячих і непристосованих для мешкання шкільних і церковних будинках, тисячі інших ще й далі не мають мешкання. Червоних Хрест продовжує роздавати харчі потребуючим. У самому Вілкс-Беррі відкриті тільки кілька крамниць. До кінця минулого тижня всі ресторани і навіть кіоски з гарячими ковбасками були там замкнені. Шкоди спричинені повінню обраховують на яких пів до три четвертих більйона долярів.

У БРОНКСІ В НЮ ЙОРКУ И ІНШИХ МІСТАХ ЗСА ірляндці ведуть широку збіркову акцію на допомогу Ірляндській Республіканській Армії, яка продовжує свою підпільну терористичну активність у Північній Ірляндії. Збіркова акція втішається великим успіхом. Керівники цієї акції заявляють, що британська пропаґанда перебільшує вістки про терор ІРА в Північній Ірляндії. Згідно з їх ствердженнями, ІРА про всі свої акції й акти сповіщає населення й англійську владу ще перед їх виконанням.

Комітет пропам'ятної книги Дмитра Галичина

Комітет Пропам'ятної Книги Дмитра Галичина. Сидять (зліва): адв. Р. Олесницький, Стефанія Галичин, д-р В. Душник. Стоять: В. Орихівський, А. Кейбіда, Ю. Ревай, Р. Голіят.

Фото: інж. Н. Пінковський

Від кількох років ред. Володимир Душник збирає матеріяли до пропам'ятної книги про одного з визначних діячів американської України, довголітнього предсідника Українського Народного Союзу, св. п. Дмитра Галичина.

Справи видання книги про заслуги сл. п. Д. Галичина для УНСоюзу й його великий вклад праці в розбудову зорганізованого українського життя на терені ЗСА були передискутовані на річних зборах 19-го Відділу УНС ім.Дмитра Галичина в січні ц. р., участь, в яких брав також діючий головний предсідник УНС, Йосип Лисогір. Започаткована ініціятива 19-го Відділу УНСоюзу в справі видання монументальної книги про передового українського діяча на тутешньому терені знаходить широку піддержку серед провідних кіл усіх українців в діяспорі.

6-го липня ц. р. в Українському Інституті Америки відбулися ширші сходини приятелів сл. п. Д. Галичина й створено Комітет Пропам'ятної Книги Дмитра Галичина. Головою Комітету вибрано адв. Романа Олесницького, Стефанія Галичин — почесна голова, адв. Іван Флис — перший заступник голови, Іван Винник — другий заступник голови, Василь Оріховський — секретар, Андрій Кейбіда — скарбник, Юліян Ревай — голова Контрольної комісії, д-р Володимир Душник — редактор видання, Роман С. Голіят — пресовий референт, інж. Юрій Гончаренко й Степан Скубик — члени Управи.

Д-р Володимир Душник запізнав присутніх із проробленою дотепер роботою. Він одержав статті про св. п. Д. Галичина від таких авторів: Архиєпископа Івана Бучка з Риму, сенатора Павла Юзика, о. прелата Василя Кушніра, Романа Слободяна, Степана Куропася, проф. Кляренса А. Меннінґа, о. Джана Балкунаса (литовця), проф. Романа Придаткевича, Юліяна Ревая, проф. Антона Рудницького, адв. Івана Робертса, д-ра Романа С. Голіята, Івана Керницького, св. п. Петра Пуцила, Андрія Кейбіди, Миколи Новака, Володимира Кваса, Степана Скубика, Еб Германа (Крайовий Республіканський Комітет у Вашинґтоні), Стефанії Галичин та д-ра Володимира Душника.

Ряд авторів ще не прислали своїх статтей. Проситься усіх авторів надсилати дописи, щоб було можна виконати плян праці.

Під цю пору є вже 280 сторін машинописного матеріялу готового до друку. Після звідомлення ред. Душника, Пропам'ятна Книга Дмитра Галичина буде мати понад 360 сторін.

Завданням Комітету тієї книги є придбати фонди на її видання, яка одночасно буде історією нашого поселення на терені ЗСА від 1920 до 1962 рр. Андрій Кейбіда — скарбник цього видання зреферує проєкт праці Комітету Головному Урядові УНСоюзу й звернеться з проханням до усіх Відділів УНСоюзу включитися в акцію, яка дорога всім членам УНСоюзу. Св. п. Дмитро Галичин був не тільки взірцевим предсідником УНСоюзу, але на протязі років був також оборонцем прав українського народу так на терені ЗСА, як зі зброєю в руках в рядах Українських Січових Стрільців на рідних землях.

Збори Комітету Пропам'ятної Книги Дмитра Галичина закінчено виготовленням пляну праці. Сподіваємося, що ця монументальна книга побачить денне світло на початку 1973-го року.

Роман С. Голіят

ВИРІШУЄТЬСЯ СПРАВА КАНДИДАТУРИ СЕН. ІҐЕЛТОНА НА ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА

(Продовження зі стор. 1-ої)

тона, тепер уже послабив своє становище, заявляючи приватно, що справу треба розглянути по її вартості. Президент Ніксон та інші провідні республіканці не вмішуються в цю справу та дали до зрозуміння, що в найближчій передвиборчій кампанії вони користуватимуться арґументами внутрішньої і закордонної американської політики, а не персональними справами їхніх демократичних суперників.

Тим часом, в колах Демократичної партії вже називається цілий ряд інших кандидатів на віце-президента, що мали б зайняти місце сенатора Іґелтона. Як уже згадано, справа кандидатури сенатора Іґелтона мала бути вирішена під час його зустрічі із сенатором МекҐоверном у понеділок, 31-го липня, вечером у Вашингтоні, отже ще заки це видання „Свободи" дійде до рук читачів.

Головою Верховного Совєту УССР став Іван С. Грушецький

(Продовження зі стор. 1-ої)

потім до 1939 р. у Дніпропетровському. Під час першої окупації Західньої України України в 1939 - 1940 рр. був другим секретарем Станиславівського обкому КП(б)У. Під час війни виконував обов'язки політрука в різних з'єднаннях совєтської армії і вийшов з неї із ранґою ґенерал-майора. В 1944-1951 рр. Грушецький був першим секретарем Львівського обкому КП(б)У з перервою в 1949-1950 рр. для відбуття річних курсів в Академії суспільних наук при ЦК КПСС у Москві. В 1951-1961 роках, протягом однієї декади займав пост першого секретаря Волинського обкому КПУ і потім ще два роки, 1961-1962 був знову першим секретарем Львівського обкому ЦК КПУ. З 1962 р. був одним із секретарів ЦК КПУ, заступником голови Ради Міністрів УССР та головою Комітету партії - державної контролі ЦК КПУ і Ради Міністрів УССР.

Водночас із цим повідомляють із Москви, що перставлений на становище заступника прем'єра СССР колишній перший секретар ЦК КПУ Петро Шелест далі залишається в складі Політбюра ЦК КПСС і виступає часто під час різних партійних і державних імпрез і нагод.

Помер о. Василь Онуфрій Шеремета

Філядельфія. — З Митрополичої Канцелярії УКЦеркви в ЗСА інформують, що минулого понеділка, 24-го липня, в Бриджпорті в Пенсильвенії помер на 54-му році життя, після важкої недуги, св. п. о. Василь Онуфрій Шеремета, що був парохом у тій місцевості понад 20 років. Покійний народився в Сиракюзах, Н. Й., 11-го лютого 1918-го року і після закінчення теологічних студій був рукоположений на священика у Філядельфії в 1924-му році. Душпастирював в Ню Йорку, Фінікевіллі та інших парафіях. Від 1943-го року був секретарем Митрополичої Канцелярії, був духовним опікуном Ліґи Української Католицької Молоді, консультором архиєпархіяльної Шкільної Ради та членом Митрополичого Суду. В 1958-му році зорганізував та був провідником відомої прощі до Люрду. Єрейські похорони відбулися 25 і 26-го липня в церкві св. Петра і Павла в Бриджпорті й опісля на цвинтарі.

„Розшукується чорна ‚Волга'"

У відділі міліції Києва задзвонив телефон: „Прошу, допоможіть, зникла машина!..", іншими словами — украли авто. Чим більше автомобілів, тим більше й таких телефонів. За хвилину дали знати про подію в черговій частині міністерства внутрішніх справ республіки. А ще за кілька — радіорації на пунктах державтоінспекції, що оперезали місто, приймали дані про пошуки чорної „Волги", — розповіла „Молодь України" з 12 липня. Відбулась врешті-решт драматична гонитва аж біля Білої Церкви, міліційні авта й мотоцикли зупинили викрадену „Волгу": „За кермом сидів молодий чоловік, довгі пасма чорного волосся, модні чорні окуляри"... З авта міліції вийшли ще два міліціонери, і в той же час „патлатий дав задній хід і рішуче спрямував машину на міліціонерів. Нерубенко вихопив пістолета, але не стріляв, бо навколо машини були люди..." Викрадена „Волга" з пасажирами помчала геть. Її згодом знайшли розбитою біля дороги. Хтось показав, куди втікали викрадачі-пасажири. Першою затримали дівчину „з золотим волоссям": „напівпритомна, вона лежала на узліссі, марно намагаючись підвестись", у неї була поранена нога. Інший міліціонер після довгого переслідування наздогнав десь у ліску решту втікачів, які вже не мали сили бігти. Заарештували за викрадення авта молодих людей: В. Кравчука, В. Герасименка, І. Хланя та дівчину „з золотим волоссям" Г. Кетлер.

Видко, що Київ починає „споріднюватися" з Чикаго...

ТИПОВА УКРАЇНСЬКА ВЕЧЕРЯ

Куритиба, Бразилія. — Типову українську вечерю влаштували в залі Репрезентаційного дому Хліборобсько-Освітнього Союзу в Куритибі, Парана, пані з Жіночої Організації при ХОС-і. Були там „всілякі наші страви та приправи". Найголовнішою, звичайно, була не сама вечеря, а те, що прибуток з неї був переданий на потреби шпиталю в колонії Сан Роке, де є, як інформував тижневик „Хлібороб" ч. 21/1972 р., „більша кількість осіб українського походження".

В ЧЕТВЕРТУ
смутну і болючу річницю смерти
МОГО ДОРОГОГО НЕЗАБУТНЬОГО ЧОЛОВІКА

СВ. П.
Д-ра Леоніда Гуменюка

учасника Визвольної Боротьби,
прошу Приятелів і Знайомих згадати в своїх щирих молитвах за вічний спокій Душі Його.

Заупокійна Служба і Панахида

буде відслужена
в НЕДІЛЮ, 6-го СЕРПНЯ 1972 р.
в катедрі св. Володимира, 160 W. 82nd Street, N.Y.C.,
а у ВІВТОРОК, 8-го СЕРПНЯ 1972 р.
буде відслужена Панахида над могилою Покійного в 2-ій год. по пол. на цвинтарі в Бавнд Бруку, Н.Дж.

ДРУЖИНА АНТОНІНА

В тридцять першу річницю мого недостріляння большевиками

В місцевості Остиславлє, коло Нагуєвич, з двадцятьох — один я живу. 24-го червня 1972 року відбулась Служба Божа в церкві св. Йосафата в Трентоні, Н.Дж. Як кожного, так і цього року, сповняю свій обовязок і складаю подяку до Всевишнього, який мене охороняє, і за моїх співжителів у тюрмі в Підбужі, яких помордовано в нелюдський спосіб. А я двадцятий чомусь живу. Донині чую Ваш стогін і крики: „Добий мене!", чую вашу ще теплу кров, яка спливала по моєму тілі, вашу українську кров, що нею ви наситили рідну землю. Я на чужині, а вам, дорогі, в могилі хай буде вічний спокій ваших душ.

Почуваюсь до обов'язку подякувати о. пароховi Грабцеві за відправи Служби Божої, панам Іванові Головкові та д-рові Б. Корчмарикові за прекрасний хоровий спів, о. Галеті, пароховi української православної церкви за молитви, як також усім тим, які виповнили церкву і щиро молились. Щиро дякую Управі Українського Народного Дому в Трентоні за добре побажання через радіо. Хай Господь винагородить вас усіх здоров'ям та многоліттям.

Остаємося з пошаною,
ІВАН ЧАПЛЯ і дружина МАРІЯ.

Трентон, 18 липня 1972

Подяка

Проф. ПАВЛОВІ СИРОТЮКОВІ за листа відносно споминів і щирі вислови, що підтримали мене на дусі, щоб не попадав у зневіру.

Ваш земляк ІВАН ЧАПЛЯ

Трентон, 18 липня 1972

Подяка

РОДИНІ КИСІЛЬ з Монтреалю за вислови співчуття в криваву річницю мого недостріляння. Хай Всевишній хоронить Вас також як і мене до сьогодні.

Ваш ІВАН ЧАПЛЯ

Трентон, 18 липня 1972

Замість квітів на могилу
інж. ПЕТРА ШОХА
складаємо 10.00 дол. на Т-во ім. Шевченка
і 10.00 дол. на „Церкву в потребі".
Мирослава і Володимир ОСТРОВСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ЄЛИСАВЕТИ АНТОНОВИЧ
на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті $100.00 складають
ВОЄВІДКИ

Науковці обстоюють право УКЦ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

правління Церквою. Сьогоднішня централізована влада в Церкві не існувала в час, коли творилися патріярхати. Другий Ватиканський Собор у Декреті про Східні Католицькі Церкви, точка 9, говорить про привернення прав і привілеїв Східніх Католицьких Церков і від виповнення цього зобов'язання залежить об'єднання Східньої і Західньої Церков, а питання Українського Патріярхату також мусить бути взяте до уваги.

Проф. Джон Мадей вже у вступі до своєї доповіді висунув питання: маємо до діла сьогодні з одною Українською Католицькою Церквою, чи є їх багато? Питання це може зводитися у кожного, хто шукаючи інформацій, загляне до „Аннуаріо Понтіфічіо", де є зареєстровані кілька українських митрополій, дієцезій, екзархатів, всі незалежні від себе, а підпорядковані безпосередньо Апостольському Престолові. У Берестейській Унії, Українська Церква злучилася з Римом, задержуючи всі свої права, а не на те, щоби стати провінцією латинської Церкви. Помимо давніх прав Української Помісної Церкви, як також постанов II-го Ватиканського Собору, Куріяльні чинники не признають Синоду українських владик, який має юридичну владу, а зводять все до рівня єпископської конференції, що є питома римській Церкві. З давніх прав, ґарантованих нашій Церкві у Берестейській Унії, нічого не осталося. Багато чинників вплинуло на це. Політичні відносини в Україні, чужо-державні впливи, занедбання зі сторони власної єрархії, як також змагання Риму до централізації, все це спричинило теперішній стан. Навіть після II-го Ватиканського Собору й проголошення Декрету про Східні Католицькі Церкви, Ватикан назначує єпископів для УКЦ й то без порозуміння з Верховним Архиєпископом. Свою доповідь проф. Мадей закінчив ствердженням, що: „Проблема УКЦ є також проблемою інших Східніх Католицьких Церков, тому вірні, духовенство й єрархія повинні продовжувати свої старання у напрямі повного відзискання статусу УКЦ".

Отець Джорж Мальоні представив теперішнє положення УКЦ під канонічним аспектом та вказав на три можливості її існування у майбутньому. Кодифікація східнього права по лінії „уніформній" для всіх східніх Церков стоїть у противенстві до бажань Отців II-го Ватиканського Собору, висловлених у Декреті про Східні Католицькі Церкви.. У висліді цього, УКЦеркві залишається, або:

1). „Бути підніжком", на який кожночасно ступить „вища" римо-католицька Церква, коли тільки цього вимагатиме церковна чи політична рація. До цього не треба відваги ні геройства. Це тип християнина боягуза, що не здібний бачити св. Духа у Вселенській Церкві то її одности у різнородності літургічній, теологічній і дисциплінарній.

2). Друга дорога, це „ждати як голодний жебрак біля палати багача, з надією, що цей кине лепту, якою можна буде заспокоїти свій сьогоднішний голод". Нове „уніформне" право для східніх Церков, якраз буде запорукою такого стану на майбутнє. Це однак противиться Декретові про Східні Католицькі Церкви, в якому сказано, що „ці Церкви мають рядити собою після свого права й свого звичаю".

3). І вкінці третя можливість — це дорога героїзму, що її вибрав наш Первоєрарх Кир Иосиф Сліпий, борець за історичні права, за права, які повернув нам II-гий Ватиканський Собор. Ця можливість запевнить УКЦеркві не тільки існування, але ріст і розквіт на майбутнє.

Отець Алексис Фльориді заявив, що щораз більше католиків не погоджуються з теперішньою політикою Ватикану. Він представив спроби нав'язання дипломатичних зв'язків Ватикан - Москва, починаючи від кінця другої світової війни по сьогодні, жертвою якої паде УК-Церква. Щораз частіші відвідини й щораз більше промовчувань, характеризують останнє десятиліття. Важну позицію відносно УКЦ відіграє кард. Віллебрандс, голова Секретаріяту для християнської єдности, як також Руссікум, що стоїть у зв'язку з теологічною академією в Москві й Ленінграді. Російською православною Церквою, яка веде ці переговори, тайно керує секретаріят для церковних справ при совєтськім уряді, отже атеїсти. Тут о. Фльориді покликується на листи Солженіцина й Левітіна-Краснова. Наявне у ватиканських дипломатів незнання російської ментальности та ситуації взагалі. Спільні терпіння затерли колишні різниці та непорозуміння між людьми різних віровизнань. Зміцнення УКЦеркви саме тепер є більше конечне як колинебудь раніше. Встановлення Українського Католицького Патріярхату не порушить почувань модерного москаля, ні православного ні католика, хіба старої дати „цариста". Легковірні „експерти" у Ватикані навіть не здають собі справи, куди може довести Ватикансько-московський діялог та ким і для чого він спрепарований.

З усіх чотирьох доповідей виразно видко, що постава нашого Первоєрарха Кир Иосифа VII та Його ідея Києво Галицького Патріярхату є правильні та одиноко дають запоруку росту й розвою не лиш Української Католицької, але цілої Вселенської Церкви, на майбутнє, що й підкреслила в заключному слові мґр Ева Піддубчишин. Після доповідей були запити і дискусія.

Слід згадати, що коротке слово про доповідачів виголосив проф. Мирослав Лабунька в часі обідової перерви, а після доповідей була ще коротка нарада членів Товариства та Ради Мирян.

Д-р Мирослав Навроцький подякував прелеґентам та за участь і молитвою закінчено цю імпрезу.

Українські баптисти Канади протестують проти переслідувань в Україні

(Продовження зі стор. 1-ої)

Організації Об'єднаних Націй та всіх інших доступних нам чинників світової опінії і жадати від них, щоб вони звернулися до уряду Совєтського Союзу з домаганням припинити переслідування баптистів і всіх віруючих в СССР взагалі, а в Україні зокрема, де саме тепер шаліє найбільше переслідування християн.

Всеканадійське Євангельсько-Баптистське Об'єднання закликає християн цілого світу молитися за віруючих в Україні, щоб Господь Бог допоміг їм із відвагою та самопосвятою боротися за віру, раз дану святим, за право людини на вільне життя, та інформувати уряди вільних країн світу про муки та страждання дітей Божих у поневоленій Україні.

На закінчення своїх нарад Конвенція обрала свій провід на наступних п'ять років, який очолили проповідники — Олександер Ткаченко, голова та Йосафат Іваськів — генеральний секретар. Письменник Михайло Подворняк очолив видавництво „Дорога Правди", як його голова, а „Християнський Вісник", як головний редактор. Пастор Іларіон Тарасюк покликаний на заступника головного редактора.

У формі згадок у проповідях Конвенція відзначила 250-річчя великого сина нашої землі — Григорія Савича Сковороди.

БРИТАНІЯ ВИСЛАЛА дальших 4.000 вояків до Північної Ірляндії у зв'язку з посиленням терористичної акції підпільної Ірляндської Республіканської Армії, довівши стан британських вояків у тій країні до 21.000.

У 20-ту річницю Школи Українознавства в Йонкерсі, Н. Й.

У 1952 р. Ініціятивний комітет для оснування „Рідної Школи" в Йонкерсі під головуванням Ярослави Кіналь створив школу при парафії св. Михаїла в Йонкерсі. В організації тієї школи допомагали бл. п. Василь Мудрий, бл. п. о. дек. Василь Клос, мґр Володимир Черевко, ред. Степан Женецький, мґр Святосла Коцибала, д-р В. Пацлавський, який був і першим учителем тієї школи. Новоснована „Рідна Школа" в перших чотирьох роках вела працю у церковній залі. Після вибудування нової великої парафіяльної школи св. Михаїла Школа Українознавства перенеслась до нового шкільного будинку.

Саме цього року припадає 20-та річниця існування Школи Українознавства. Щоб гідно відзначити 20-ліття існування Школи Українознавства — Батьківський комітет вирішив влаштувати „бенкет і забаву" 13 травня 1972 р. в Українському Народному Домі СУМА при 301 Палісейд аве. У бенкеті взяло участь біля 200 дорослих громадян і понад сто дітей.

Бенкет відкрили діти, перших нижчих трьох кляс, вправою „Боже великий"; яку приготовила Марія Саламон. Парох о. монс. Василь Федаш відмовив молитву і поблагословив трапезу. Голова Батьківського комітету Михайло Зварич, привітавши усіх згадав померлих отців-катехитів, учителів та членів Батьківського комітету, які вклали багато праці в існування школи, а присутні вшанували їхню пам'ять однохвилинною мовчанкою. Михайло Зварич щоб вести програму попросив д-ра Василя Кіналя. До столів подавали учні й матуристи нашої школи.

Д-р Василь Кіналь представив за президіяльним столом учителів, які під цю пору працюють в школі: Марія Саламон (14років), Наталія Холодна (6 років), Іванна Бобяк (5 років), Марія Кіцюк (3 роки з перервами), дир школи А. Кулинич (15 років). Захворів і був неприсутній катехит о. Роман Білецький (1 рік). Представлено й учителів, які віддавали свій труд школі попередніми роками, а це мґр Ярославу Кіналь (1 рік), мґр Володимира Черевка (5 років) і мґр Святослава Коцюбалу (3роки). За президіяльним столом були ще: голова Батьківського комітету Михайло Зварич і Петро Руснико, кол. скарбник 15 років працював в школі. На почесному місці в президії засів наш Батьківський комітет, парох і теперішній опікун Школи Українознавства о. монс. Василь Федаш. Гарячими оплесками привітали представленого д-ром Кіналем гостя зі Шкільної Ради УККА проф. Степана Стецика, який два рази був предсідником Іспитової комісії при кінцевих іспитах Школи Українознавства в Йонкерсі. Не прибув на запрошення перший учитель цієї школи д-р В. Пацлавський, як теж директорка і дві сестри з нар. школи св. Михаїла в Йонкерсі.

Під час бенкетового обіду д-р Василь Кіналь розважав усіх веселими дотепами та провадив програмою. У першій точці — виступав шкільний дівочий хор а допомагали співачки кол. хору ім. Лесі Українки з двома піснями „Чорна хмара" та „Ой літа орел (сольо п-і Гошко), як теж той самий хор на закінчення програми відспівав жіночі партії з „Вечерниць" П. Ніщинського (сольові партії п-і В. Вітюк і п-і М. Кіцюк). При фортепіяні був як і у всіх попередніх шкільних імпрезах д-р Олег Сохан.

Представник Шкільної Ради УККА проф. Степан Стецик привітав усіх в імені Шкільної Ради УККА, висловивши своє велике вдоволення з праці Школи Українознавства в Йонкерсі та її двадцятьлітнього існування та побажав дальших успіхів учителям школи та Батьківському комітетові.

Доповідав дир. школи А. Кулинич, на тему „Родинне виховання дітей і співпраця батьків зі школою та молодечими організаціями", при цьому рівночасно висловив подяку парафії св. Михаїла, а зокрема о. монс. В. Федашеві за опіку та співпрацю

зі Школою Українознавства. Склав теж подяку всім учителям та членам Батьківського комітету, які працювали і тепер працюють на користь Школи Українознавства і всім які працювали в кухні — дорослим і дітям. Учні школи Адріяна Кулинич і Володимир Фрид разом з головою Батьківського комітету М. Зваричем вручили дир. школи А. Кулиничеві подарунок, декоративну гуцульського стилю тарілку.

Вітали Школу Укранознавства: кредитова кооператива СУМА (мґр С. Коцибала) склавши 50 дол., ОЖ ОЧЧСУ — Відділ в Йонкерсі (п-і М. Кульчицька — 25.00), Пластова станиця в Йонкерсі (п. Винник), Відділ УНС (Козіцький), Відділ УПА (Я. Кіцюк), від батьків (п-і Руденська) і від матуристів — Олесь Кудрик та Леся Кіцюк.

Відтак відбулася забава, до забави приграла оркестра „О-ТО". Було дуже багато молоді, яка забавлялась до 2-ої год. ранку.

Не зважаючи на це, що в тому самому дні відбувалася у Вашинґтоні маніфестація в обороні арештованих інтелектуалістів на Україні і багато молоді і старших виїхали на цю маніфестацію — то імпреза школи-українознавства — бенкет і забава — пройшла успішно.

Щоб відзначити 20-ту річницю Школи Українознавства — дирекція школи і Батьківський комітет видали пропам'ятну книжечку „у 20 річницю Школи Українознавства при пар. св. Михаїла в Йонкерсі". Обкладинка роботи маестра П. Холодного, історію школи писали, мґр С. Коцибала, Наталія Холодна і мґр Володимир Черевко. Статистичні дані подав дир. школи А. Кулинич.

Дирекція школи плянує вислати відповідну кількість цієї пропам'ятної книжечки до канцелярії Шкільної Ради УККА з проханням розіслати її по всіх Школах Українознавства.

Під знаком 20-ої річниці існування Школи Українознавства відбулося і закінчення шкільного року 1971-72. В цьому дні Батьківський комітет (як і в попередніх роках) влаштував „пікнік". Для цього вже заздалегідь замовляє собі Дрейпер парк в Гейстісґі. Цього року закінчення шкільного року випало на неділю 11-го червня. Кожного року приготовляється програму, а ц. р. особливої програми не було. Вирішено, що коли погода допише, зайняти всіх всіма родами спорту, а якщо погода не допише, то відбудеться забава в шкільній авдиторії. Погода дописала й дві групи грали відбиванку, а кілька груп дітей починались копаним м'ячем. Коло 5-ої год. дир. школи А. Кулинич перервав спортові гри і змагання, щоб формально закінчити шкільний рік словом та роздачею свідоцтв. Слово його було нав'язанням до відзначення річниці. Він звернувся з проханням до батьків, щоб більше інтересувалися шкільним життям, дітьми, допомагали їм в науці, приходили на річні загальні збори батьків Школи Українознавства та представивсім присутнім учителів. Батьківський комітет подбав про маленькі подарунки для чотирьох учительок у формі годинників. Учні піднесли ці подарунки своїм господиням кляси. Батьки оплескували всіх учителів, які посвячують свій дорогий час, щоб навчати їхніх дітей. Зокрема почулися оплески дітей, коли дир. школи згадав про Романа Зварича, який закінчив нашу школу і є учасником пед. інституту в Нюарку і практикантом у нашій школі. Відтак відбулась роздача свідоцтв.

Пізно ввечері розіграно різні виграші. Одна з виграшей була подарована Петром Шкафаровським.

При влаштуванні усіх тих імпрез найбільше праці вклали члени Батьківського комітету, а зокрема його голова Михайло Зварич, касир Дмитро Глушко, секретар П. Ганкевич та заступник голови Петро Кулинич. А теж подяка — всім батькам.

1972/73 шкільний рік розпочнеться в суботу 16 вересня 1972 р о год 9-ій ранку нормальним навчанням Школа Українознавства в Йонкерсі в наступному році має запотребування на ще одну кваліфіковану учительську силу, щоб навчати українознавчі предмети.

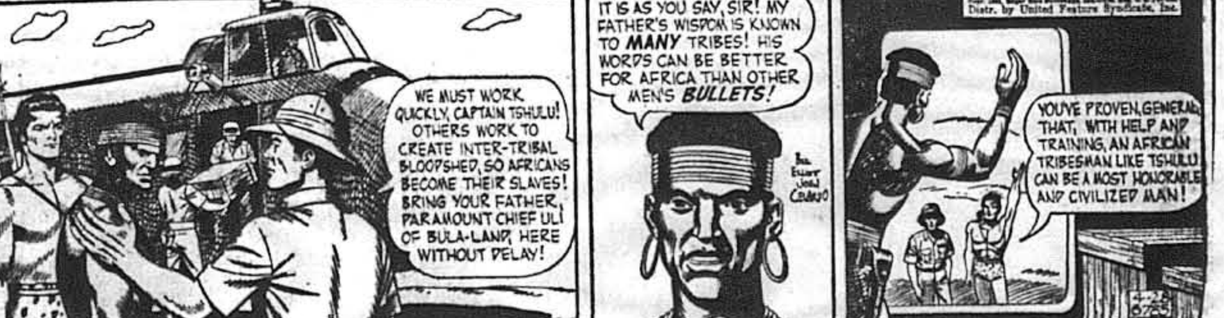
А. К.

Американські літаки збили над В'єтнамом два совєтські МІҐ-и

Сайґон. — Американські літаки типу „Фантом" збили в ледунському бою над Північним В'єтнамом, недалеко від його столиці Ганою, два бомбовики совєтського типу МІҐ-21, поціливши їх ракетами „з-повітря-в повітря". Вісім американських джетів типу „Фантом" проводили неподане ближче велике число важких бомбардувальників, які нищили у Південному В'єтнамі різні військові цілі, мости, склади й залізничні шляхи. Від 17 червня 1965 р., себто від початку дію американського летунства над Північним В'єтнамом, збито разом 156 совєтських джетових бомбардувальників типу МІҐ. Наземні бої продовжувалися за так звану цитадель посередині столиці провінції Квантрі того самого імені і в околиці другого міста Хуе. Південно-В'єтнамське командування подало, що біля Квантрі вбито дальших 78 комуністичних вояків.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 6785. Сотник Чулю відлітає до своєї країни

Мусимо швидко працювати, сотнику Чулю! Інші працюють, щоб довести до міжплемінного кровопроливу, щоб африканці стали їх невільниками! Не гаючись привези свого батька, головного вождя Улі з країни Буля!

Станеться, пане, як говориш! Мудрість мого батька відома численним племенам. Його слова можуть бути кращими для Африки, як кулі інших мужів!

Ти доказав, генерале, що завдяки допомозі й вишколові член африканського племени, як Чулю, може стати найбільш шанобливою і культурною людиною!